

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

7. De forma anni à Patriarchis vsurpati. ibid. q.2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

*De forma anni à Patriarchis vsurpati.**1. Opinio.*

1. Vnariibus annis dierum 354. vsos Patriarchas forte existimauerint, ij, qui hebdomadas Danielis de annis lunariibus interpretantur, nisi enim apud Patriarchas in vsu fuisse hanc annorum formam dixerint, non facile, vt reor, docebunt annos lunares fuisse vsu ciuili receptos. Anni verò solares, quorum singuli ordinariè 365. dies complectuntur, adhibita identidem vnus alteriusve diei intercalatione, plerisque ad vsum popularem accommodatiores iudicantur.

Refellitur.

2. Annos purè lunares, (etsi apud Mathematicos in temporum calculationem veniant) non arbitror sub diluuij tempus vulgo vsurpatos fuisse. Etenim si quispiam v. g. natus esset in æquinoctio verno, primum ætatis suæ annum vndecim diebus ante istud æquinoctium absolueret, secundum annum 22. diebus ante reditum solis in Arietem: nonum verò ante solstitium hibernum: decimum octauum ante autumnale æquinoctium, quæ numerandi ratio intricatior est, quam vt vulgo obseruari posse videatur: esto non sit omnino impossibilis.

2. Opinio probabilis.

3. Fieri vero potuit, vt prisca illi patres vterentur mensibus lunariibus, alternatim cauis 29. dierum, & plenis tricenijs, ac mensem vnum congruo embolismo quandoque interponerent, ad eum ferè modum, quo iam pridem intercalare solent Hebræi, anno ad solis cursum aliqua ratione accommodato, ita vt primus mensis non procul ab æquinoctio remoueretur. Nouerant enim Patriarchæ Solis Lunæque cursus, quantum satis erat, ad eiusmodi annorum formam vulgo proponendam. Imo credibile est Moysen, ita ad Hebrææ gentis captum annos Patriarcharum instituisse, vt non essent ijs annis ab similes quos ex institutione diuina à Nisan ordiendos tradebat.

Varia anni forma.

4. Vtrum autem reuera eam anni dispositionem & mensium quantitatem tenuerint, quam moderni Iudæi vsurpant, quis affirmare audeat? Potuit enim Moyses per tales annos tempora metiri, qualibus in Ægypto Hebræi affluerant: qualem autem formam ij anni habuerint, non puto vlli mortalium hæctenus exploratum esse. Siquidem pluribus modis potuerunt illi veteres annos suos nostris ferè æquales, ad vsum popularem instituere. *Primo* enim occurrit annus æquabilis Ægyptiorum, qualis est in æra Nabonassari apud Ptolemæum, constans 12. mensibus tricenijs dierum & quinque epagomenis sine vlla intercalatione. *Secundo*, si post 120. annos æquabiles 165. dierum, integro

mense

menſe triginta dierum extraordinariè adſcito anni caput ad uſitatum epocham reuocatum fuiſſet. *Tertio*, ſi quarto quoque anno ſexta dies epagomenis adiecta, primi menſis initium ita fixum teneret, ſicut ex Iulij Cæſaris inſtitutione poſtea retentum eſt, in annis Syro Chaldaicis ad formam anni Iuliani accommodatis, qui perpetuo cum Octobri Iuliano aperiantur. *Quarto*, ſi menſes eſſent lunares, & identidem per emboliſmum ad ſolis curſum directi, eo ferè modo, quo Calendaria modernorum Iudæorum cum Gregoriano quadrantenus congruunt.

5. Prima ratio hoc habet incommodi, quod per eam, anni caput paulatim à vere ad hiemem, ab hieme per autumnum & æſtatem, ruruſus ad uerum tempus prorepat, nèpe annis æquabilibus 1461. ut alibi monui. Secunda ratio per placet Scaligero & Caluiſio; nec Petauio diſplicet. Tertia uerò & quarta non plus habent difficultatis, quam Calendarium Iulianum, aut Gregorianum. Nam ut bene aduertit Petauius, ratio menſtrua interualla diebus triginta definiendi antiquiſſima eſt, quam & Græci veteres ſecuti ſunt, & Patriarcharum tempore exiſtiſſe, nihil uetat. Quænam uerò horum intercalandi methodus tunc in uſu fuerit, etiam noui later: quicquid aſſerat Scaliger & Caluiſius Introd. Chron. cap. 33. Nam neque ex diluuij hiſtoria certo liquet, quænam fuerit eo tempore anni communis forma, neque conſtat, utrum Patriarchæ ſemper eam formam tenuerint, quæ ſub diluuij tempus uſu recepta erat, ſicut neque exploratum habemus, utrum Moyses menſem primum, ſecundum, ſeptimum, decimum in diluuij hiſtoria, à vere, an ab autumno deducat.

6. Equidem in hac rerum obſcuritate aduerto *primò*, quod etiam notat Petauius lib. 2. cap. 30. ex communi omnium conſenſu, Iosephi, Philonis aliorumque ueruſtiorum authoritate, Iudæos non modo à Chriſti natiuitate, ſed ante Chriſtum aliquot ſaltem ſæculis anno lunari uſos fuiſſe, non quidem ea penitus forma, & ijs regulis, quas æuo noſtro obſeruant, ſed quæ ad curſum Lunæ menſibus ordinandis aliquo modo ſpectarent, ita ut in menſe Niſan ratio haberetur æquinoctij uerni; in Tiſri æquinoctij autumnalis.

7. Aduerto *ſecundò*, probabiliffimum eſſe, Hebræos tempore Moyses menſes habuiſſe lunares, quod habet Lorinus, Num. 11. v. 20. & propè ſibi certum eſſe ſcribit Bonfrerius Exodi 12. v. 2. notab. 3. idque non ſolum Rabinorum in ſuo Seder olam & Calendarijs; ſed Chriſtianorum etiam Doctorum ferè omnium opinione, probatque ex eo, quod initium cuiuſque menſis ad Neomeniam retulerint. Nam à menſe Niſan annum ſacrum ex legis præſcripto auſpicabantur, ita ut communi authorum conſenſu circa plenilunium ſiue luna 14. ad uesperam Paſcha celebrarent; quod fieri commodè non poterat, niſi cæteri menſes curſui lunæ quadrantenus reſponderent. Addo, huius rei indicium ali-

3.

4.

Anni æ
quabilis
difficultas.

In Annis
Præſcis ha-
bita ratio
æquino-
ctiorum.

Tempore
Moyses
menſes fue-
re lunares.

quod apparere 1. Regum 20. v. 18. vbi Dauid ad Ionathan: *Ecce Calenda sunt cras*. *Idod* δὴ νεομηνία ἀορίων: ecce nouilunium cras, Ecce mensis cras. Vox enim *שָׁרָא* chodes ordinariè mensē significat, quia nimirum apud Hebræos menses lunationibus ciuili saltem modo congruebant.

*Et seqq.
Temporib.*

8. Ex quibus deduco in primis, nihil mihi probabilius videri, quam tempore Exodi, menses lunares obseruatos fuisse, & eam obseruationem sequentibus temporibus viguisse, cum nullum extet vel in sacris, vel in profanis authoribus indicium, quo videantur menses lunares in gente Hebræa post Exodum cœpisse vsurpari. Quod autem iam ad initium legis Mosaicæ hæc ratio mensium in vsu fuerit, sua praxi confirmant, accuratioris diligentię Chronologi, qui hæc subtilius inquirentes, quintam decimam mensis Nisan Israëlitarum migratione nobilitatam, sextam tertij mensis lege data memorabilem, & similia certis mensibus & diebus patrata, ex lunæ cursu inuestigant, & ad Romanos menses reducunt. Hac ratione Petauius colligit primum Pascha in Ramesse celebratum secunda die Aprilis, primum Pascha in terra Promissionis, decima Aprilis Iuliani: primum diem Nisan, quo tabernaculum erectum est, ad 8. Aprilis refert. Simili computo etiam Sectarij vtuntur, Scaliger, Serthus, Alstedius: quod minimè fecisse debuissent, si Hebræos mensibus & annis non lunaribus, sed solaribus tantum vsurpasse censuissent.

*Imo et tē-
pora dilu-
uii.*

9. Imò Toratus Gen. 7. in illa verba: *mensē secundo*, fatetur menses in sacro textu diluuij tempore notatos de lunaribus intelligendos esse. Idem disertè asserit Lyranus Gen. 8. quam opinionem communem vocat & sequitur Serarius lib. 1. in Iosue, q. 7. Chineses & Iaponij etiamnum lunares menses habent, & annum à Vere ordiuntur, vt tradunt Maffeijs & Trigautius, monet Bonfrerius, & Annuæ Societatis ex Iaponia, anno Dom. 1624. Vnde autem hanc anni formam acceperint, non constat. Sicut neque constat ex quo tempore verum sit, quod ait Ecclesiasticus cap. 43. v. 7. *A Luna signum diei festi, & v. 8. mensis secundum nomen eius. nempe Hebraicè Iareach, Ierach. Græcè μὴν, μήν:* vnde etiam nonnulli nomen *mensis* deriuant.

*Forma an-
ni prisca
erat fortis-
simè qualom-
ni paschate
ad pascha
habemus.*

10. Re totà sine affectu consideratà opinor annos Patriarcharum fuisse ita lunares, vt mensē vno lunari suis temporibus adiecto, suum initium non procul ab æquinotio haberent, eo ferè modo, quo Nisan à multis sæculis apud Hebræos, & mensis Paschalis apud Christianos, cum ingressu Solis in Arietem componi solet. Ferè, inquam, nolim enim modernas Iudæorum Ephemerides cum omnibus suis minutijs ad Patriarcharum tempora retrahere. Non video rationem, cur putemus Patriarchas annis Solari vsos, & à Moyse Lunarem institutum. Cauebat quidem lex Mosaica, vt annus Sacra à Nisan inchoaretur: sed non vetabar, quin prisca anni forma retineretur, & quoad

quoad res ciuiles annus ab autumno duceretur. Iosephus, cum dixisset Moy-
sen omnium quæ ad rem diuinam pertinerent, mensem Nisan, exordium fe-
cisse; alioqui, ait, quod ad nundinationem rerum venalium reliquamque dispen-
sationem anni, τὸν πρῶτον κόσμον διέφύλαξ, primam formam ac modum conseruauit.
Sicut igitur tempore Christi, Machabæorum, Siracidæ, Regum Iuda &
Israël, atque Moylis; ita & temporibus Abraham, Noë reliquorumque Pa-
triarcharum, menses & annos lunares in vsu fuisse arbitror, & verna tem-
perie inijsse: qui vsus ne penitus interiret, Deus per Moysen iusserit Nisan
esse principium mensium apud Israelitas; ac proinde in historia diluuij,
menslem primum, secundum, septimum, decimum, eodem profus sensu in-
terpretor, quo in libro Exodi, Regum, Prophetarum, Machabæorum. Pos-
sello antiquitati suffragatur, nec est causa, cur eadem mensium nomina, am-
biguè modo hoc, modo alio sensu, accipiantur, & sine necessitate interpreta-
tiones multiplicentur.

11. Quod si quilibet annus Patriarchicus, diebus 365 vt nonnulli volunt
absoluebatur; ita vt post annos 120, mensis 30, dierum adijceretur: consequens
esset, vt post quadriennium vno circiter die æquinoctia citius euenirent. Exem-
pli causa, Si prima die primi anni foret æquinoctium; quintus annus inijsset v-
no circiter die, antequam rediret æquinoctium; annus nonus biduo æquino-
ctium præcurreret. Dixi circiter, ne in minutis hæteamus.

*Singuli
anni nom
fuerunt
365, dierum.*

12. Qui igitur talem anni formam Patriarchis tribuit, videat quam ra-
tione, diluuij tempore designando, aptè calculos ad æquinoctia colloget.
Quia in re Caluissii rationes non probo: cum enim rerum creationem die 26.
Octobris ad æquinoctium assignasset, & ab Orbis conditu vsque ad diluuium
annos 1656, menslem vnum ac dies 16, computasset, addit 1, omnes menses tunc
30, diebus fuisse definitos: Quod, inquit, apertissime in historia diluuij indicatur, ita vt
mirari libeat, quod quibusdam veniat in mentem, vt menses lunares in anno diluuij nu-
merent. Addit 27, duodecim mensibus tricenijs adiunctas fuisse dies 5, post
annos vero 120, elapsos, integrum menslem intercalatum, vt æquinoctium ad
suos terminos reuocaretur. Tutissimum nihilominus ipsi videtur, annum di-
luuii ab æquinoctio autumnali arcessere. Quæ mihi non satis coherere viden-
tur. Si enim Caluissius ex historia diluuij apertissime colligit, menses tricenarios à
Patriarchis fuisse vsurpatos, cur eorum methodum anno diluuii inchoando
non seruat? quem si seruaret, annum diluuii à 2. Octobris deduceret, diebus
24, ante æquinoctium, quo mundum ait fuisse conditum, vt ipse fatetur.
Sicut igitur Sethus & alii grauare anni primordia, quo diluuium cæpit
multis diebus ab æquinoctio remouent: ita ereditibile est Patriarchas sic anno-
rum rationes instituisse, vt æquinoctia annorum, initiis propius adhererent.
Credi-

*Opinio
Caluissii
examina-
tur.*

Crediderim igitur Patriarchas Astronomiæ non ignaros. suos annos per legitimam mensis lunaris intercalationem æquinoctijs, eo ferè modo accommodasse, quo Iudæi nostro tempore faciunt, dum ad veris initium respiciunt, ut mensẽ Nilan ritè auspicerent.

QVÆSTIO III.

De varia Chronotaxi diluuij, donec Arca quiesceret.

Vnaquã-
sitas anni
360. altera
354.

I. **D**Vobis tricenarijs mensibus continentur dies 60. ternis 90. quaternis 120. quinis 150. senis 180. septenis 210. octonis 240. nouenis 270. denis 300. vndenis 330. duodenis 360. Mensibus autem lunaribus, si primus sit plenus, & sequenter alternis modo caui, modo pleni, binis continentur dies 59. ternis 89. quaternis 118. quinis 148. senis 177. septenis 207. octonis 236. nouenis 266. denis 295. vndenis 325. duodenis 354. Si ergo sex mensibus tricenarijs addantur dies 17. exurgent ab anni principio, vsque ad diem 17. mensis septimi dies 197. In lunaribus vero 194. Qua supputatione seruata; quando menses sunt tricenum dierum, ab anni epocha; vsque ad diem 27. septimi mensis inclusiue colliguntur dies 207. in lunaribus vero mensibus 204.

1. Hypo-
thesis.

2. Si dies 40. pluuiæ non continentur in illis 150. post quos aquæ minui cœperunt, vt dicitur Gen. 7. v. 12. & cap. 8. v. 3. numerabuntur ab incunte diluuijo vsque ad aquarum imminutionem dies 190. sin est, vt dies 40. pluuiæ sint pars dierum 150. prævalentis diluuij, sicut ab initio pluuiarum, vsque ad aquarum decrementum dies 150. duntaxat.

2. Hypo-
thesis.

3. Aduertendum præterea à die 17. mensis secundi, vsque ad 17. septimi, inclusiue esse dies 151. si menses singuli fuerint tricenarij. Detractis enim 46. diebus à 197. qui ab anni exordio, vsque ad 17. secundi mensis exclusiue præterfluxerant, remanent 151. Si verò menses putentur lunares, non comprehendunt isto interuallo, nisi 148. dies: totidem enim sunt, residui, si 46. tollantur de 194. Quod si mensis primus caui fuerit, non nisi 45. subtrahendi sunt: sed tunc secundo mensi dabuntur 30 dies. Idem porro numerus dierum reperitur à 17. secundi mensis, vsque ad 27. septimi; qui à 17. secundi, vsque ad 17. septimi, nempe dies 161. in mensibus tricenarijs; in lunaribus 158.

Aqua di-
luuij non
fuit in im-
minuta.

4. Cum autem aquæ cataclysmi ad 15. cubitos vltra montium cacumina exercebant: valde consonum rationi videtur, vt antequam Arca in montibus Armeniæ resideret, aquæ diebus aliquot imminui cœperint.

5. Hæc